

'Here comes the sun'

PAUL KRUGMAN | Actualitzada el 11/11/2011 00:00

En la mentalitat popular i gairebé sempre en la realitat, durant dècades la història de la tecnologia ha estat dominada per la informàtica i les coses que s'hi poden fer. La llei de Moore -segons la qual el preu dels productes electrònics baixa aproximadament el 50% cada 18 mesos- ha impulsat l'aparició d'un nombre creixent d'aplicacions, des dels faxos fins al Facebook.

Tanmateix, el nostre domini del món material ha avançat amb molta més lentitud. Les fonts d'energia -els mitjans que fem servir per transportar les coses- són pràcticament les mateixes de fa una generació.

Però potser això està a punt de canviar. Ens trobem -o si més no ens hauríem de trobar- en el punt àlgid d'una gran transformació deguda a la ràpida baixada dels preus de l'energia solar. Sí, de l'energia solar.

Si això us sorprèn, si encara creieu que l'energia solar és una mena de fantasia *hippy*, la culpa és d'un sistema polític fossilitzat en què els productors de combustibles fòssils tenen poderosos aliats polítics i disposen d'una poderosa maquinària propagandística per desacreditar les energies alternatives.

Parlant de propaganda, abans d'entrar en el tema de l'energia solar, em referiré breument a la fracturació hidràulica.

La fracturació hidràulica -la injecció a alta pressió d'un fluid en roques situades a gran profunditat per afavorir la sortida de combustibles fòssils- és una tecnologia impressionant. Però també comporta greus repercussions per a la població. Sabem que produeix aigües residuals tòxiques (i radioactives) que contaminen l'aigua potable; tenim motius per sospitar que, malgrat els desmentiments de la indústria del sector, també contamina l'aigua subterrània, i a més els vehicles pesants necessaris per a la fracturació provoquen greus deterioraments a les carreteres.

Els coneixements més bàsics d'economia ens diuen que les indústries que provoquen grans despeses a tercers han de tenir l'obligació d'internalitzar aquests costos, és a dir, han de pagar

els danys que causen i han de considerar aquests danys com un cost de producció. Potser la fracturació hidràulica encara valdria la pena si es tinguessin en compte aquestes despeses. Però no podem eximir cap empresa de les seves responsabilitats en el deteriorament del medi ambient i de les infraestructures del país.

Salta a la vista, però, que el que aquest sector industrial i els seus defensors exigeixen és precisament que els eximeixin de les responsabilitats pels danys que causen. Per què? Perquè necessitem aquesta energia! Per exemple, l'organització Energyfromshale.org, que té el suport del sector, declara: "En el debat només hi ha dues posicions, els que volen que el nostre petroli i els nostres recursos naturals s'explotin d'una manera segura i responsable, i els que no volen que s'explotin de cap de les maneres".

Val a dir que el tracte de favor donat a la fracturació hidràulica és la negació dels principis del lliure mercat. Els polítics que en són partidaris afirmen que estan en contra de les subvencions, però el fet de permetre que una activitat industrial provoqui uns perjudicis sense haver de pagar cap compensació equival, de fet, a una subvenció enorme. Diuen que no volen que el govern es decanti per cap opció guanyadora, però exigeixen un tracte de favor per a aquest sector precisament perquè afirmen que serà el guanyador.

I ara parlarem d'una cosa totalment diferent: la història d'un èxit del qual no heu sentit parlar.

Si algú parla ara als Estats Units d'energia solar, el més probable és que de seguida se sentin els crits de "Solyndra!" Els republicans han intentat convertir la fallida empresa de panells solars en un símbol del malbaratament de recursos per part del govern -tot i que les acusacions sobre un gran escàndol no tenen cap mena de fonament- i en una arma per atacar les energies renovables.

Però, en realitat, la fallida de Solyndra s'ha degut a un èxit tecnològic: el preu dels panells solars està baixant a gran velocitat i Solyndra no ha pogut aguantar la competència. De fet, els avenços en matèria de panells solars són tan espectaculars i tan ininterromputs que, com deia una entrada al blog de la revista *Scientific American*, "ara es parla molt sovint d'una llei de Moore per a l'energia solar", amb uns preus ajustats a la inflació que baixen anualment prop d'un 7%.

Això ja ha portat a un ràpid creixement de les instal·lacions solars, però potser molt aviat hi haurà fins i tot més canvis. Si es manté la tendència a la baixa -de fet, sembla que s'està accelerant-, d'aquí pocs anys l'electricitat generada per panells solars serà més barata que la produïda pel carbó.

I si calculem bé el preu de l'energia generada pel carbó tenint en compte els enormes perjudicis sanitaris i d'altres tipus que ocasiona, és probable que ja hàgim superat aquest punt d'inflexió.

¿El nostre sistema polític endarrerirà, però, la transformació energètica que ara tenim a l'abast?

Siguem realistes: una gran part de la nostra classe política, sobretot el Partit Republicà en pes, està profundament implicada en una indústria energètica dominada pels combustibles fòssils i és molt hostil a les energies alternatives. Aquesta classe política farà tot el que pugui per garantir les subvencions per a l'extracció i ús de combustibles fòssils, directament amb els diners dels contribuents i indirectament eximint el sector de les seves responsabilitats mediambientals, alhora que ridiculitza tecnologies com la solar.

Així doncs, el que heu de tenir ben clar és que res del que diu aquesta gent és veritat. La fracturació hidràulica no és un somni fet realitat i l'energia solar és ara rendible. *Here comes the sun*, el sol ja és aquí, si estem disposats a deixar-lo entrar.